

Schoolondersteuningsprofiel 2024-2028

Herziening oktober 2025

Datum	
<i>December 2023</i>	Eerste vaststelling incl. advies MR
<i>Januari 2024</i>	<i>Bijstelling</i>
<i>Januari 2024</i>	<i>Advies MR</i>
<i>1 februari 2024</i>	<i>Vaststelling</i>

Voorwoord

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van de Lorentzschool 2024 – 2028.

Elke basisschool heeft de opdracht om passend onderwijs te bieden aan alle leerlingen. Dit betekent dat wij streven naar een leeromgeving waarin ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen, ongeacht zijn of haar ondersteuningsbehoefte. In dit Schoolondersteuningsprofiel (SOP) beschrijven wij hoe onze school de basisondersteuning organiseert en welke extra mogelijkheden wij hebben om leerlingen met specifieke ondersteuningsvragen te begeleiden.

Met dit profiel geven wij ouders, samenwerkingspartners en andere betrokkenen inzicht in onze visie, mogelijkheden en grenzen op het gebied van ondersteuning. Het SOP vormt bovendien een belangrijk instrument om onze eigen ondersteuningsstructuur te evalueren en verder te ontwikkelen. Zo werken wij voortdurend aan een veilige, inclusieve en stimulerende leeromgeving voor al onze leerlingen.

Het SOP maakt deel uit van een breder perspectief 'Passend Onderwijs'. Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Binnen passend onderwijs werken scholen samen om dit voor elk kind zo goed mogelijk te bieden. De afspraken over de invulling van de basisondersteuning zijn op het niveau van ons samenwerkingsverband gemaakt (PPO Regio Leiden) en vastgelegd in een ondersteuningsplan.

Het schoolondersteuningsprofiel is in samenspraak met het schoolteam tot stand gekomen. Het SOP wordt ieder jaar bijgesteld en minimaal eens in de 4 jaren opnieuw vastgesteld. Naar aanleiding van een herijking van de zorgstructuur en vaststelling van een nieuwe missie en visie van onze school, is het SOP in juli 2025 aangepast.

Inhoud

Voorwoord	2
Inhoud	3
Onze school	4
Wie zijn wij?	4
Visie	4
Ondersteuningsstructuur	6
Werken vanuit een kwaliteitskader	6
Werken vanuit Handelingsgericht werken (HGW)	6
Ondersteuningsroute	7
Ondersteuningsmogelijkheden op school	9
Ondersteuningsmogelijkheden	10
Grenzen aan de ondersteuning	27
Het hoorrecht van leerlingen	29
Ambities	29

Onze school

Naam school:	Lorentzschool
Schoolbestuur:	PROO Leiden-Leiderdorp www.prooleiden.nl
Samenwerkingsverband:	PPO Regio Leiden www.pporegioleiden.nl

Wie zijn wij?

In 2024 heeft de Lorentzschool haar 75-jarig jubileum gevierd. In de loop der jaren is de school bekend geworden vanwege haar focus op leren, het hebben van hoge verwachtingen wat leren betreft en het bieden van een veilige en uitdagende leeromgeving.

Als school willen we zo goed mogelijk kunnen inspelen op een veranderende samenleving. Hiervoor zijn we gestart met herijken en versterken van onze visie, onze zorgstructuur en ons aanbod. Ook ons schoolontwikkelingsprofiel is om die reden herzien en herschreven en zal de komende periode nog worden afgestemd op de laatste ontwikkelingen van de school.

De Lorentzschool is een grote school, die van buiten wellicht een grootse, wat afstandelijke indruk wekt. Binnen blijkt, hoe kleinschalig de school is opgezet. Groepen van verschillende leerjaren werken met elkaar samen op gebied van bijvoorbeeld tutorlezen en creatieve activiteiten. Kinderen van verschillende leeftijden kennen elkaar en zorgen voor elkaar. Dat draagt ertoe bij, dat je binnen zo'n grote school wordt gezien en erkend.

Missie en Visie

Onze kernwaarden

- **Eigenaarschap:** Onze school vindt het belangrijk dat leerlingen zelfstandig leren denken, werken en leren, zodat zij volwaardig kunnen deelnemen aan de maatschappij. Daarbij staan eigenaarschap, positief omgaan met elkaar, betrokkenheid bij het leren en aandacht voor competenties en welbevinden centraal. We omarmen diversiteit en eigenheid.
- **Talentontwikkeling** betekent dat we uitgaan van de uniciteit van elk kind. We sluiten aan bij hun leerbehoeften en stimuleren hun zelfvertrouwen en sociale competenties, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- **Leerplezier** betekent dat kinderen met plezier leren en zich ontwikkelen, waarbij ze eigen keuzes durven maken en trots zijn op wat ze bereiken. De Lorentzschool verbindt de leefwereld van kinderen met de wereld om hen heen, stimuleert onderzoekend leren en werkt hierbij samen met partners zoals Rijksmuseum Boerhaave, TechnoLab en Cultuureducatie.

Missie:

Op de Lorentzschool geloven wij in verdraaid goed onderwijs: eigentijds, ambitieus en met oog voor ieder kind. Onze school is een minisamenleving waarin leerlingen leren samenleven, samenwerken en verantwoordelijkheid nemen. Wij koesteren hoge verwachtingen van onze leerlingen én van onszelf, omdat we weten dat iedereen kan groeien wanneer talent gezien en gevoed wordt. Samen creëren we een omgeving waarin leren leuk, uitdagend en betekenisvol is.

Visie:

De Lorentzschool biedt een inclusieve, respectvolle en leerrijke omgeving waarin ieder kind zich gezien, gehoord en gesteund voelt. Wij zien het als onze opdracht om zowel de sociaal-emotionele als de cognitieve ontwikkeling van onze leerlingen centraal te stellen.

Wij bereiden kinderen voor op de toekomst door hen te laten werken aan vaardigheden die van blijvende waarde zijn, zoals, ICT-geletterdheid en samenwerkingsvaardigheden. Wij stimuleren een academische houding, die zich kenmerkt door nieuwsgierigheid, kritisch denken en een onderzoekende instelling, wat betekent dat kinderen vragen stellen, willen begrijpen, experimenteren en hun ontdekkingen willen delen. Daarmee leren zij verantwoordelijkheid te nemen voor zichzelf, voor elkaar en voor hun omgeving. Deze houding, die van nature in jonge kinderen aanwezig is, stimuleren we door onderzoekend en ontwerpend leren, waarbij onze leerlingen actief kennis ontwikkelen en met creativiteit en zelfsturing problemen oplossen.

Binnen onze schoolcultuur gaan persoonlijke ontwikkeling en groepsontwikkeling hand in hand. Wij scheppen een klimaat van vertrouwen, veiligheid en openheid, waarin leerlingen zichzelf kunnen zijn en zich maximaal kunnen ontplooien.

Op de Lorentzschool geloven wij dat ieder kind uniek is en de kans verdient om zijn of haar talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Zo bouwen wij samen aan een gemeenschap waarin leren, respect en betrokkenheid de basis vormen voor een sterke toekomst.

Samen bouwen we aan een toekomst waarin onze leerlingen zich kunnen ontwikkelen tot verantwoordelijke, betrokken en leergierige wereldburgers.

Ondersteuningsstructuur

Werken vanuit een kwaliteitskader

Voordat het proces van (extra) ondersteuning toewijzen start, is het belangrijk dat de basiskwaliteit op orde is. Op onze school werken we vanuit een kwaliteitskader (opgesteld binnen onze scholengroep PROOLEiden-Leiderdorp en overeenkomstig met het inspectiekader) om te komen tot kwalitatief goed onderwijs voor alle leerlingen op onze school. Met behulp van dit kader kijken wij als school gericht naar ons eigen onderwijs: we gaan na of leerlingen zich veilig en gestimuleerd voelen om te leren, of zij voldoende leren, en/of leerlingen goed les krijgen.

Kwaliteitskader PROO Leiden Leiderdorp			
Onderwijsleerproces, veiligheid en schoolklimaat	Veiligheid en schoolklimaat	Onderwijsresultaten	Kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur
<ul style="list-style-type: none">• Aanbod incl. basisvaardigheden• Zicht op ontwikkeling en begeleiding• Pedagogisch-Didactisch handelen• Onderwijstijd• Afsluiting	<ul style="list-style-type: none">• Veiligheid• Schoolklimaat	<ul style="list-style-type: none">• Resultaten• Sociale en maatschappelijke competenties	<ul style="list-style-type: none">• Visie, ambities en doelen• Uitvoering en kwaliteitscultuur• Evaluatie, verantwoording en dialoog

Werken vanuit Handelingsgericht werken (HGW)

Om leerlingen optimaal te kunnen ondersteunen brengen wij de vorderingen van leerlingen zorgvuldig in kaart. Door goed zicht te houden op de ontwikkeling van leerlingen, m.b.v. valide methode (on)afhankelijke toetsen/observatie-instrumenten, en deze te vergelijken met de verwachte ontwikkeling, is het mogelijk om (in een later stadium) vast te stellen of een leerling zich naar verwachting ontwikkelt of extra ondersteuning/uitdaging nodig heeft.

Wij werken hierbij handelingsgericht en worden daarbij ondersteund door een collegiaal netwerk met interne en externe deskundigheid.

De zeven hoofdpijlers van handelingsgericht werken (HGW) helpen ons om samen met de betrokkenen de gesignaleerde onderwijs- of ondersteuningsbehoefte van het kind te vertalen naar concrete ondersteuningsmogelijkheden die aansluiten bij de behoefte.

De pijlers van handelingsgericht werken zijn:

- We werken doelgericht
- We sluiten aan bij onderwijs- en opvoedbehoefte van de leerling
- De leerkracht doet ertoe! Instrument en voorbeeld
- We analyseren vanuit een transactioneel referentiekader
- We zoeken en benutten positieve factoren van de leerling, onderwijs en opvoeding
- We werken samen: team, leerlingen, ouders
- De werkwijze is systematisch, planmatig en transparant

De school draagt zorg voor goede, passende en goed georganiseerde ondersteuning binnen de school. Voor leerlingen die deze extra ondersteuning nodig hebben wordt een plan opgesteld en uitgevoerd in overleg met ouders/verzorgers. De effecten van de ondersteuningsmogelijkheden worden regelmatig geëvalueerd in de door ons gehanteerde Plan-Do-Check-Act (PDCA)-cyclus van handelingsgericht werken.

Binnen de ondersteuning worden vijf ondersteuningsniveaus (ON's) onderscheiden om inzicht te geven in de verschillende maten en vormen van ondersteuning binnen alle vakgebieden. Hierbij wordt de basisondersteuning binnen de school (ON 1 t/m 3), externe ondersteuning (ON 4) en plaatsing van een leerling op S(B)O of in zorg (ON 5) onderscheiden. In dit SOP worden voor alle ontwikkelingsgebieden de verschillende niveaus van zorg beschreven.

Ondersteuningsroute

Als een leerling (tijdelijk) iets nodig heeft om zich beter te kunnen ontwikkelen, wordt dit in bijna alle gevallen als eerste gesignaleerd door de ouders en de leerkrachten. Om vervolgens te komen tot de inzet van hulp of ondersteuning, is het van belang dat alle betrokkenen samen nadenken over wat er precies ingezet wordt, op welke wijze dit georganiseerd wordt en hoe we evalueren of dit het kind daadwerkelijk helpt. Binnen het samenwerkingsverband hebben we afspraken gemaakt over hoe deze ondersteuningsroute, 'het arrangeerproces', er in grote lijnen uitziet. Deze staan hieronder kort beschreven. In het ondersteuningsplan van PPO Leiden staat het volledige arrangeerproces uitgebreid beschreven.

1. Signaleren door de leerkrachten en/of ouders

Het signaleren dat een kind gebaat is bij een andere aanpak, bij extra ondersteuning of bij een andere leeromgeving gebeurt door de leerkracht en/of de ouders. Op dat moment start de route van arrangeren op basis van handelingsgericht werken in de klas. Uiteraard betreft een leraar het kind en zijn ouders tijdig bij het proces: zij werken constructief samen om een oplossing te vinden.

2. Overleg binnen de school

Als de leerkracht, het kind en de ouders gezamenlijk onvoldoende kennis of expertise hebben, wordt er binnen de school overlegd. De intern begeleider (IB'er) is voor de leerkracht het aanspreekpunt. De IB'er maakt een analyse van de situatie en geeft vervolgens advies over een mogelijke aanpak. De intern begeleider is, (samen met de leerkracht, verantwoordelijk voor professionele dossiervorming,

bij voorkeur met behulp van Tommy (digitaal leerlingdossier). De IB'er heeft daarmee in het arrangeerproces de rol van trajectbegeleider en regievoerder. Ouders en het kind worden nauw betrokken in dit traject.

3. Overleg met andere betrokkenen

Indien de leerkracht, ouders en intern begeleider niet tot passende ondersteuning komen, kan de intern begeleider de leden van het ondersteuningsteam (OT) bijeenroepen. Dit zijn, naast de ouders en de leerkracht van het kind en eventueel de (adjunct) directeur van de school.

Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van het kind *kunnen* de volgende specialisten worden betrokken:

- onderwijsspecialist samenwerkingsverband PPO Leiden;
- expert vanuit de AED (Ambulante en Educatieve Dienst);
- toegangsfunctionaris woonplaats van het kind (CJG of JGT);
- medewerker JGZ (jeugdverpleegkundige of jeugdarts);
- leerplichtconsulent;
- een betrokkene van een beoogde s(b)o-school;
- betrokken zorgaanbieder indien er al jeugdhulp opgestart is.

Het OT kan gezien worden als een collegiaal netwerk dat adviseert op de route naar passende ondersteuning. Het doel van het overleg is om te komen tot een gedragen plan door alle betrokkenen. In Tommy (digitaal leerlingdossier SWV) worden de afspraken uit het OT vastgelegd. Als onderdeel van Tommy kan het ontwikkelplanperspectief (OPP) toegevoegd worden.

4. Hulp binnen de eigen school of een passende plek binnen het speciaal onderwijs

De vervolgstap is afhankelijk van de uitkomst van het arrangeerproces: hulp binnen de eigen school of overstap naar het speciaal (basis)onderwijs.

a. Hulp binnen de eigen school.

Van het budget dat de school voor basisondersteuning beschikbaar heeft, organiseert zij het betreffende arrangement. Hierbij kan de school, indien nodig, gebruik maken van:

- het expertteam dat op het niveau van het samenwerkingsverband opereert;
- de inzet van zorg of jeugdhulp;
- de inzet van expertise vanuit het speciaal (basis)onderwijs

b. Een passende plek in een andere leeromgeving.

Bij een passende plek in een andere leeromgeving kan het gaan om een plek in een kleinschalige voorziening binnen het samenwerkingsverband of een plek op een andere school.

Wanneer het kind gebaat is bij een plek op een andere school wordt een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aangevraagd. De Commissie Toelaatbaarheid (TLC) die deze verklaring afgeeft, toetst alleen procedureel (marginaal). Doordat met de betrokkenheid van de onderwijsspecialist en de gezinsspecialist wordt voldaan aan de wettelijke verplichting tot een deskundigenadvies, hoeft er geen aanvullend inhoudelijk oordeel geveld te worden over het voorgenomen arrangement. Het opstellen van een ontwikkelperspectief (OPP) is verplicht bij het overstappen naar een speciale voorziening, omdat het de voorwaarde is om aanmerking te komen voor een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het S(B)O.

5. Evaluatie

Handelingsgericht werken is een cyclische werkwijze, waarin regelmatig geëvalueerd wordt. De evaluatie vindt plaats aan de hand van het OPP. De evaluatie wordt cyclisch ingericht, de opbrengsten worden opgenomen in Tommy en gebruikt als input voor het (eventueel) vormgeven van een ander- of vervolgarangement of, indien het een speciale voorziening betreft, het beoordelen van mogelijke terugplaatsing. De IB'er is verantwoordelijk voor het organiseren van de evaluatiemomenten. Als uit de evaluatie blijkt dat het plan niet tegemoetkomt aan wat er nodig is, wordt het bijgesteld.

In de volgende paragraaf vindt u een overzicht van welke de ondersteuningsmogelijkheden onze school kan bieden.

Ondersteuningsmogelijkheden op school

In het samenwerkingsverband waar onze school deel van uitmaakt streven we naar een hoog niveau van basisondersteuning: we streven ernaar dat zoveel mogelijk ondersteuning voor alle leerlingen op de basisschool toegankelijk is.

Dit betekent dat onze school in staat is om de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van kinderen vast te stellen en vervolgens, in samenwerking met kind en ouders, preventieve of curatieve ondersteuning te arrangeren. De sterke kanten van onze ondersteuning zijn:

- We streven ernaar om te werken met homogene groepen, zodat klassikaal onderwijs op (minimaal) drie niveaus. Hierdoor komen wij tegemoet aan de wijze waarop leerlingen leren, verdere differentiatie van niveaus en kunnen we beter inspelen op ontwikkelingsverschillen en onderwijsbehoeften.
- De school heeft specialisten in huis die op ondersteuningsniveau 3 met leerlingen werken, leerkrachten begeleiden en onderdeel kunnen zijn van de werkgroepen. Een meerbegaafdheid specialist, een NT2specialist, een rekenspecialist en een taal/lezen specialist.
- Door het werken met werkgroepen voor rekenen, taal/lezen, meerbegaafdheid, SEO, Goed gedrag, projectmatig werken, fysiek/motorisch, worden de ontwikkeling op deze gebieden gewaarborgd. Zo wordt onze onderwijskwaliteit op een hoog niveau ontwikkeld en kan, waar nodig, bijgesteld worden. Vanuit de werkgroep vindt collegiale feedback plaats en teamleden zijn een klankbord voor elkaar. We streven ernaar dat in iedere werkgroep iemand van elke bouw vertegenwoordigd is.
- Er wordt binnen Leiden een uniforme procedure voor de overdracht tussen peuterspeelzaal/kinderdagverblijf en de school gemaakt, waardoor wij als basisschool genoeg informatie hebben om de leerling een zachte landing te geven.
- Wij monitoren de kwaliteit van ons onderwijs op pedagogisch en didactisch gebied. Intern wordt dit in de gesprekkencyclus meegenomen door drie groepsbesprekingen met de intern begeleiders op vaste momenten in het jaar, individuele leerling-trajecten, opbrengstgesprekken naar aanleiding van de Leerling IN Beeld M-E en eindtoetsen, gesprekken met kwaliteitsmedewerker van PROOLEiden-Leiderdorp en middels de audits van PROOLEiden-Leiderdorp.
- Er wordt één keer per twee jaar een tevredenheidsonderzoek afgenomen bij ouders, kinderen en personeel. Deze uitslag wordt geanalyseerd en opgenomen in het meerjarenplan.

Ondersteuningsmogelijkheden

Rekenen Aanvullende documentatie: <i>protocol dyscalculie</i>	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
Methode/ methodiek	SLO rekendoelen, observaties (groep 1-2), Met Sprongen Vooruit, Map gecijferd bewustzijn (groep 1-2), Pluspunt (groep 3-8), CITO Leerling in Beeld, Bareka rekenmuur. Goed rekenonderwijs in groepsverband aan de hand van effectieve groepsinstructie (EDI).
Signalering en monitoring	Observaties tijdens de les, methodetoetsen en CITO Leerling in beeld. Leerkrachten vullen naar aanleiding van de rekenles in het blokvoorbereidingsformulier in welke leerlingen het lesdoel wel/niet behaald hebben en plannen effectieve interventies in (HGW).
Interventies en voorzieningen	Het kind wordt gevolgd in de groep. We werken vanuit drie niveaus in iedere groep volgens EDI 2.0. Tijdens de les observeren we welke leerlingen het lesdoel niet behaald hebben en registreren dit op de doelenplanner. Interventies kunnen zijn: verlengde instructie, 1x per week bijwerken en observaties uitwerken, extra rekenactiviteiten en spelletjes, huiswerk, automatiseren, oefenbladen van Kleuteruniversiteit, Met sprongen vooruit, instructiedoelen inzichtelijk maken, grote kring - verrijking in kleine kring, Pluspunt + instructietafel, huiswerk nabespreken, som van de dag, lat hoog leggen (verwachtingen)
Expertise	Leerkracht, ib, rekenspecialist.
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep

Methode/ methodiek	SLO rekendoelen, leerlingvolgsysteem Inzichtelijk (groep 1-2), Kleuterplein rekenen (groep 1-2), Pluspunt (groep 3-8), Reken tuin (groep 1-8), CITO Leerling in Beeld. Goed rekenonderwijs in groepsverband aan de hand van effectieve groepsinstructie (EDI),
Signalering en monitoring	Tijdens de lessen wordt geobserveerd, met behulp van de doelenplanner/ themaplanner, welke leerlingen behoefte hebben aan verlengde- of verdiepte instructie en voor welke doelen. Zo signaleren we ook leerlingen met specifieke behoeften waar de leerkracht tijdens de les extra ondersteuning bieden. Op deze manier hebben elke les andere leerlingen een verlengde of verdiepte instructie.
Interventies en voorzieningen	Op basis van de gesignaleerde, specifieke onderwijsbehoeften wordt het onderwijsaanbod afgestemd om de reguliere doelen te behalen. Er wordt ondersteuning geboden in de klas, door de leerkracht, door middel van verlengde en verdiepte instructies. Er wordt ook o.a. gewerkt met: compacten van de leerstof, boekje sprinter, digitaal werken met reken tuin, materialen inzetten, thuis oefenen, extra tafel/klokkijkboekjes voor thuis
Expertise	Leerkracht, ib, rekenspecialist.
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	SLO rekendoelen, leerlingvolgsysteem Inzichtelijk (groep 1-2), Kleuterplein rekenen (groep 1-2), Pluspunt (groep 3-8), Pluspunt Rekenroute, Reken tuin (groep 1-8), CITO Leerling in Beeld, RekenXL, Sprinters, Rekentijgers. Goed rekenonderwijs in groepsverband aan de hand van effectieve groepsinstructie (EDI) .
Signalering en monitoring	De leerkracht stelt vast, dat het cyclisch proces en de ingezette interventies onvoldoende resultaat bieden. In samenspraak met de Rekenspecialist en/of remedial teacher rekenen wordt een handelingsplan opgesteld en geëvalueerd tijdens de ondersteuningsperiode.
Interventies en voorzieningen	Kinderen die meer uitdaging aankunnen gaan werken met Reken XL, Levelgroep, Sprinter, pientere kleuters. Kinderen die meer ondersteuning nodig hebben, verdere intensivering rekenonderwijs (ook buiten de klas): diagnostische rekengesprekken om strategie + begrip te controleren, kleine kring op niveau, extra begeleiding (buiten de groep) op ontwikkelingsvoorsprong, spelend leren ontwikkelingsmateriaal.
Expertise	Leerkracht, ib, rekenspecialist, RT-rekenen, HB-specialist/plusklas leerkracht
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep

Methode/ methodiek	Uitgebreide (externe) diagnostiek door RT-rekenen of 1801 om zodoende het niveau vast te stellen waarop de leerling functioneert én de benodigde strategie vast te stellen voor deze leerling, Pluspunt Rekenroute.
Signalering en monitoring	De evaluatie van het handelingsplan wijst op observaties van de leerkracht en toetsing die niet lijden tot de verwachte en gewenste groei en ontwikkeling. Leerling heeft meerdere grote doelen. Dit kan te wijten zijn aan onderliggende hiaten, cognitieve problematieken en/of andere ondersteuningsbehoeften
Interventies en voorzieningen	Doelgerichte interventies worden ingepland en uitgevoerd. De interventies kunnen afwijken van de reguliere doelen en het reguliere groepsaanbod. Leerling wordt met zichzelf vergeleken. Individueel handelingsplan - vaststellen dyscalculie en gespecialiseerde behandeling externe behandeling. - Individuele begeleiding binnen rekenbegeleiding op school, naast de externe behandeling.
Expertise	Leerkracht, ib, RT-rekenen, externe behandelaar met afstemming op school met leerkracht, IB.

Lezen	
Aanvullende documentatie: <i>protocol dyslexie, kwaliteitskaart spelling</i>	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
Methode/ methodiek	<p>SLO taal - leesdoelen, leerlingvolgsysteem Inzichtelijk (groep 1-2), Map fonemisch bewustzijn en Map begrijpend luisteren (groep 1-2), Lijn 3 (groep 3), FAQTA (groep 4-8).</p> <p>Goed lees-en spellingonderwijs in groepsverband aan de hand van effectieve groepsinstructie (EDI), rekening houdend met de ondersteuningsbehoefte van de leerling. De leerlingen lezen iedere dag 30 minuten in hun eigen leesboek en/of zijn tutor voor een andere leerling.</p> <p>➤ In 2025 wordt FAQTA (groep 4 t/m 8) ingevoerd.</p>
Signalering en monitoring	<p>Observaties tijdens de les, methodetoetsen, leerling observatie/volgsysteem. Leerkrachten vullen naar aanleiding van de leesles in de doelenplanner/themaplanner in welke leerlingen het lesdoel wel/niet behaald hebben en plannen effectieve interventies in.</p>
Interventies en voorzieningen	<p>Klankgebaren Inoefenen, begeleide inoefening, verlengde instructie, aandacht voor verschillen in ondersteuningsbehoeften van de leerlingen</p> <p>Het kind wordt gevolgd in de groep. Onderwijs op groepsniveau passend bij de populatie en schoolambitie met effectief gebruik van de methode, het bieden van voldoende leertijd en differentiatie, het zo nodig herhalen van de klassikale instructie. Tijdens instructielessen is er naast aandacht voor het lesdoel, ook aandacht voor de herhaling en oefening van leesvaardigheden (Tutorlezen, zelf lezen). Tijdens de les observeren welke leerlingen lesdoel niet behaald hebben en registreer dit op de doelenplanner.</p>
Expertise	<p>Leerkracht, leesspecialist, ib</p>
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep

Methode/ methodiek	SLO taal - leesdoelen, leerlingvolgsysteem Inzichtelijk (groep 1-2), Kleuterplein taal - lezen, Map fonemisch bewustzijn en Map begrijpend luisteren (groep 1-2), Lijn 3 (groep 3), FAQTA (groep 4 t/m 8). Goed lees- en spellingonderwijs in groepsverband aan de hand van effectieve groepsinstructie (EDI), rekening houdend met de ondersteuningsbehoefte van de leerling.
Signalering en monitoring	Observaties tijdens de les, methodetoetsen, Leerling in Beeld. Leerkrachten vullen naar aanleiding van de leesles in de doelenplanner/themaplanner in welke leerlingen het lesdoel wel/niet behaald hebben en plannen effectieve interventies in. Observaties en hulp bij het in kaart brengen van de leesproblemen door de leesspecialist.
Interventies en voorzieningen	Extra zorg in groepssituatie volgens methodiek: Duolezen, tutorlezen-intensieve instructie in kleine groepje met interactie en meer leertijd. - intensivering lees- en/of spellingsonderwijs: uitbreiding, herhalen, pre-teaching oefentijd minstens 15 minuten per dag.
Expertise	Leerkracht, leesspecialist, ib-er
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	Groep 1-2, 3 en 4: Preventieve inzet van de methode Bouw. Wij werken twee keer een half uur op school met de leerlingen buiten de lessen en de leerlingen werken twee keer thuis. Bouw kan ook preventief worden ingezet in groep 2. Groep 3 t/m 8: Leerlingen ontvangen RT taal/lezen tussen aanvraag dyslexieonderzoek en dyslexiebehandeling.
Signalering en monitoring	Door middel van observaties tijdens de instructie-les en met behulp van de blokevaluatie, na het doorlopen van het cyclisch proces, en ingezette interventies behaalt de leerling de grote leesdoelen onvoldoende of bieden de doelen onvoldoende uitdaging. Voor bepaalde leerlingen kan de remedial teacher diagnostisch onderzoek doen en kan vervolgens het ONL-traject worden ingezet voor dyslexieonderzoek en -diagnose. In samenspraak met de taal/leesspecialist en/of RT-taal/lezen wordt een handelingsplan opgesteld en geëvalueerd tijdens de ondersteuningsperiode.
Interventies en voorzieningen	Na analyse en conclusie van het onderzoek worden doelgerichte interventies gepland en uitgevoerd. In samenwerking met de ib-er en leerkracht begeleidt de RT-er de dyslexieprotocollen binnen de school. Daarnaast is de RT-er verantwoordelijk voor kortdurende, intensieve behandeling van lees-taalproblematiek.
Expertise	Taal-leesspecialist, RT-taal/lezen, ib-er

ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	Individueel handelingsplan - Vaststellen dyslexie en gespecialiseerde behandeling - Externe behandeling - Individuele leesbegeleiding binnen leesbehandeling op school.
Signalering en monitoring	De evaluatie van het handelingsplan wijst op observaties van de leerkracht en toetsing die niet lijden tot de verwachte en gewenste groei en ontwikkeling. Leerling heeft meerdere grote sleepdoelen. Dit kan te wijten zijn aan onderliggende hiaten, cognitieve problematieken en/of andere ondersteuningsbehoeften
Interventies en voorzieningen	De RT-er kan worden ingezet voor advies en behandeling. De behandeling duurt maximaal 12 weken. Uiteindelijk neemt de leerkracht de aanpak over in de groep.
Expertise	Wij werken veel samen met het 1801 voor consultatie en advies. Ook verwijzen wij naar 1801 voor onderzoek en behandeling. Intern zijn wij bezig met het opzetten van expertgroepen.

Sociale veiligheid, de sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag Aanvullende documentatie: protocol grensoverschrijdend gedrag	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
Methode/ methodiek	De lessen het programma Goed Gedrag en de SEO-methode Kwink worden ingezet als basisondersteuning voor het aanleren van sociaal-emotionele vaardigheden. Het schoolklimaat is ingericht op het aanleren van zelfredzaamheid en zelfsturing, door het geven van positieve gedragsverwachtingen, keuzemogelijkheden en kindgesprekken in combinatie met SEO-onderwijs. Leerlingen leren wanneer zij stress ervaren en hoe zij escalaties kunnen voorkomen.
Signalering en monitoring	Leerlingen uit de midden en bovenbouw vullen jaarlijks een sociaal-emotionele vragenlijst vanuit Leerling in Beeld in om hun welbevinden te kunnen meten. De onderbouwleerkrachten monitoren de sociale veiligheid met het observatiesysteem Inzichtelijk. Voor de groepen 3 t/m 8 worden de vragenlijsten m.b.t. emotioneel functioneren ingevuld in CITO Leerling in Beeld door de leerkracht.
Interventies en voorzieningen	Infographic Sociale Veiligheid, Goed Gedrag lessen, reactieprocedure, check in - check out, modelling, complimentenmuur, nadenkformulieren, oudergesprekken, Class Dojo
Expertise	Leerkracht, ib, Gedragsteam.
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep

Methode/ methodiek	De lessen Goed gedrag vanuit het programma Goed Gedrag, het programma van Gouden en Zilveren Weken en de SEO-methode Kwink worden ingezet als basisondersteuning voor het aanleren van sociaal-emotionele vaardigheden. Het schoolklimaat is ingericht op het aanleren van zelfredzaamheid en zelfsturing, door het geven van positieve gedragsverwachtingen, keuzemogelijkheden en kindgesprekken in combinatie met SEO-onderwijs. Leerlingen leren wanneer zij stress ervaren en hoe zij escalaties kunnen voorkomen
Signalering en monitoring	De groep en/of de leerlingen worden ingebracht tijdens groeps- en leerling besprekingen met ib-er. De ib-er kan de leerkracht adviseren bij een aangepaste aanpak.
Interventies en voorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> • De leerkracht kan met bepaalde leerlingen aparte afspraken maken en/of situaties voor- en doorspreken en oefenen. • Methodieken als: Gevoelsthermometer, Stop-denk-doe, Nadenkformulier, sociogram. • Gespecificeerd beloningssysteem voor een leerling.
Expertise	Leerkracht, ib, Gedragsteam, Jeugdteam, Expertteam
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	Bij leerlingen met een beperkt sociaal probleem waarbij er geen sprake is van GZ-problematiek kan er kortdurende begeleiding ingezet worden op school.
Signalering en monitoring	Leerlingen en/of (een deel van de) groep worden ingebracht tijdens groeps- en leerling besprekingen met ib-er. De ib-er kan de leerkracht adviseren bij een aangepaste aanpak. In samenspraak met de ib-er wordt een handelingsplan of groepsplan opgesteld en geëvalueerd tijdens de ondersteuningsperiode.
Interventies en voorzieningen	Individuele interventies of in klein groepje gericht op o.a. laag zelfbeeld, zelfvertrouwen, zelfregulatie/controle, meidenvenijn, beter bij de les/executieve functies, gesprekjes 1 op 1, met ouders contact, emotiometer, Kid's Skills, sociogram, PPO inschakelen, problemen klassikaal en individueel bespreken, vrije situaties voor en na bespreken, time-outplek op de gang (emotieregulatie), IB om adviesformulier, nadenkformulier opstarten, hulpvraag bij PPO voor observatie
Expertise	IB, PPO Leiden, Expertteam
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	In overleg met ouders wordt een externe partij ingeschakeld voor onderzoek, diagnostiek en of advisering. In sommige situaties volgt tevens een behandelplan met adviezen voor school.
Signalering en monitoring	Diagnostiek en behandeling door externen (bijvoorbeeld: 1801, Cardea Jeugdzorg, LUMC, Centrum Autisme).

Interventies en voorzieningen	<p>Individueel handelingsplan - Vaststellen stoornis/problematiek en gespecialiseerde behandeling Externe behandeling. - Individuele begeleiding op school, naast de externe behandeling.</p> <p>IB betrekken, klassenbezoek/observatie, gedragsspecialist inschakelen, stappenplan opstellen, nadenkformulier, registratieformulier invullen, nadenken op een andere plek, stoplicht, beloningssysteem, achterwacht voor kinderen met gedrag wat in de klas niet meer hanteerbaar is.</p>
Expertise	<p>Wij werken samen met de gedragsconsulent van de AED, Expertteam en PPO Leiden. Met de externe behandelaar vindt afstemming op school met leerkracht, IB en ouders plaats.</p>

Ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn Aanvullende documentatie: beleidsnotitie Plusklas, Route Plusklas	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
Methode/ methodiek	Binnen de methodes die worden gebruikt, worden er de aanpassingen gedaan die de methode geeft als suggestie voor leerlingen die meer aankunnen (compacting en verrijking)
Signalering en monitoring	<ul style="list-style-type: none"> • Resultaten methode gebonden toetsen • Observaties leerkrachten • Resultaten Leerling in beeld
Interventies en voorzieningen	Compacting en verrijking die binnen de gebruikte methodes geboden worden: Lijn 3 *** werkboeken en/of kopieerbladen Taalactief kopieerbladen, plusboek Pluspunt Sprinters
Expertise	Leerkracht
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	Leerlingen worden gecompact op rekenen en/of taal en/of spelling volgens de schoolafspraken. Leerlingen krijgen verrijkingswerk deels binnen en deels buiten de methode aangeboden door de leerkracht.
Signalering en monitoring	<ul style="list-style-type: none"> • Resultaten methode gebonden toetsen • Observaties leerkrachten • Resultaten Leerling in beeld
Interventies en voorzieningen	Verrijkingswerk binnen de jaargroepen o.a. Rekenrijgers

Expertise	<p>Rekenkundig Plustaak taal/lezen Plustaak studievaardigheden Prik en Ko Out of the box</p> <p>Leerkracht, specialist (hoog)begaafdheid</p>
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	<p>In groep 1/ 2 wordt er 1x per week 45 minuten in circuitvorm gewerkt met opdrachten gericht op (vermoedelijk) meer- en hoogbegaafden. In groep 3 wordt door de specialist begaafdheid werk vanuit de plusklas aangereikt voor leerkrachten.</p> <p>Vanaf groep 4 is er een plusklas. De kinderen komen 1x per week 50 minuten naar de plusklas. Hierin wordt o.a. gewerkt met smartgames, Levelwerk en RekenXL. Er wordt werk meegegeven dat de rest van de week in de klas door de kinderen wordt gemaakt. Daarnaast kan er aanvullend voor individuele begeleiding of uitbreiding gedurende 1x per week 30-50 minuten gekozen worden, indien dit vanuit onderwijsbehoeften noodzakelijk is.</p>
Signalering en monitoring	<ol style="list-style-type: none"> (Hoog)begaafdheid/ontwikkelingsvoorsprong <ul style="list-style-type: none"> vanuit intelligentieonderzoek TIQ >120 <p>en/of</p> <ul style="list-style-type: none"> komen naar voren in DHH-quickscan uit observaties vanuit de leerkracht komt naar voren dat er mogelijk niet voldoende aan de onderwijsbehoefte voldaan wordt (Hoog)begaafdheid/ontwikkelingsvoorsprong <ul style="list-style-type: none"> komen naar voren in DHH-quickscan scoren gemiddeld op alle leervakken goed tot zeer goed score minimaal bij LIB BL en RW tot beste 20% (A/I-score) hebben de (gecompacte) basisstof en verrijkingsstof binnen de klas ruim binnen de gestelde tijd af kunnen goed zelfstandig werken
Interventies en voorzieningen	Levelwerkboxen, Vooruitwerk lab, smart games, black/red stories, Out of the box, projecten, Scratch
Expertise	IB, Specialist (hoog)begaafdheid
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	
Signalering en monitoring	In samenspraak met de ib-er wordt een handelingsplan opgesteld en geëvalueerd tijdens de ondersteuningsperiode. In Indien er meer nodig is, kan de procedure voor aanmelding LOB opgestart worden. Soms gaan leerlingen

Interventies en voorzieningen	naar een externe plusklas die gefinancierd wordt door ouders (wij geven dan toestemming in 'tijd').
Expertise	<p>Bovenschoolse plusklas in Leiden, gefinancierd door gemeente. (Groep 6, 7, 8) Uitgevoerd door Willeke Rol van Bright Kids, ECHA-specialist in gifted education. LOB (gr. 6-8)</p> <p>HB-specialist AED</p> <p>Binnen PPO Leiden zijn expertteams die wij kunnen vragen voor advies en consultatie.</p>

Ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen met auditief- en taal-spraakproblemen	
Aanvullende documentatie:	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
	Zie beschrijving basisaanbod ondersteuningsmogelijkheden Rekenen, lezen, spelling en Sociale veiligheid, de sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag.
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	Observaties tijdens de les, methodetoetsen, leerling observatie/volgsysteem. In samenwerking met de ib en ouders kan een consult worden aangevraagd voor onderzoek en begeleiding.
Signalering en monitoring	In groep 1-2 zijn screeningsmomenten van de logopedist van 1801 om vroegtijdige problematiek te onderkennen. Klankgebaren inoefenen, begeleide inoefening, verlengde instructie, aandacht voor verschillen in ondersteuningsbehoeften van de leerlingen Het kind wordt gevolgd in de groep. Onderwijs op groepsniveau passend bij de populatie en schoolambitie met effectief gebruik van de methode, het bieden van voldoende leertijd en differentiatie, het zo nodig herhalen van de klassikale instructie.
Interventies en voorzieningen	Consultatie en advies van de ib-er;
Expertise	Leerkracht, ib-er
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep

Methode/ methodiek	Observaties tijdens de les, methodetoetsen, leerling observatie/volgsysteem. In samenwerking met de ib en ouders kan een consult worden aangevraagd voor onderzoek en begeleiding.
Signalering en monitoring	In groep 1-2 zijn screeningsmomenten van de logopedist van 1801 om vroegtijdige problematiek te onderkennen. Klankgebaren Inoefenen, begeleide inoefening, verlengde instructie, aandacht voor verschillen in ondersteuningsbehoeften van de leerlingen Het kind wordt gevolgd in de groep. Onderwijs op groepsniveau passend bij de populatie en schoolambitie met effectief gebruik van de methode, het bieden van voldoende leertijd en differentiatie, het zo nodig herhalen van de klassikale instructie.
Interventies en voorzieningen	Consultatie en advies van de logopedist; particuliere praktijk of na screening door 1801. Consultatie en advies door AURIS. Consultatie LUMC Audiologisch Centrum
Expertise	Logopedist, AURIS, LUMC Audiologisch Centrum

ON 4

Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep

Methode/ methodiek	Observaties tijdens de les, methodetoetsen, leerling observatie/volgsysteem. In samenwerking met de ib en ouders kan een consult worden aangevraagd voor onderzoek en begeleiding.
Signalering en monitoring	De betrokken instantie zal door middel van observatie en onderzoek duiden wat de problematiek is en hierop een behandelplan opstellen.
Interventies en voorzieningen	Op basis van de gegeven adviezen (1801, AURIS, LUMC) wordt een behandelplan opgesteld door de betrokken organisatie. Indien een leerling in aanmerking komt voor een onderwijsarrangement zal bijvoorbeeld AURIS dit arrangement begeleiden.
Expertise	Wij werken samen met Auris voor ondersteuning en advies. Indien een leerling daarvoor in aanmerking komt kunnen zij een onderwijsarrangement krijgen.

Ondersteuningsmogelijkheden voor anders-/meertalige leerlingen

Aanvullende documentatie:

ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep Zie beschrijving basisaanbod ondersteuningsmogelijkheden Rekenen, lezen, spelling en Sociale veiligheid, de sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag.
Methode/ methodiek	SLO taal - leesdoelen, Map fonemisch bewustzijn en Map begrijpend luisteren (groep 1-2), Lijn 3 (groep 3), Taal Actief en Nieuwsbegrip (groep 4 t/m 8).

<p>Signalering en monitoring</p> <p>Interventies en voorzieningen</p> <p>Expertise</p>	<p>Goed lees-en spellingonderwijs in groepsverband aan de hand van effectieve groepsinstructie (EDI), rekening houdend met de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Er wordt extra ingezet op woordenschatonderwijs.</p> <p>Observaties tijdens de les, methodetoetsen, leerling observatie/volgsysteem. Leerkrachten vullen naar aanleiding van de leesles in de doelenplanner/themaplanner in welke leerlingen het lesdoel wel/niet behaald hebben en plannen effectieve interventies in.</p> <p>Klankgebaren Inoefenen, Begeleide inoefening, Verlengde instructie, Aandacht voor verschillen in ondersteuningsbehoeften van de leerlingen Het kind wordt gevolgd in de groep. Onderwijs op groepsniveau passend bij de populatie en schoolambitie met effectief gebruik van de methode, het bieden van voldoende leertijd en differentiatie, het zo nodig herhalen van de klassikale instructie. Tijdens instructielessen is er naast aandacht voor het lesdoel, ook aandacht voor de herhaling en oefening van leesvaardigheden (Tutorlezen, zelf lezen). Tijdens de les observeren welke leerlingen lesdoel niet behaald hebben en registreer dit op de doelenplanner. Voor woordenschatonderwijs kunnen themawoorden mee naar huis gegeven worden om te oefenen.</p> <p>Leerkracht, NT2 specialist, ib</p>
<p>ON 2</p>	<p>Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep Zie beschrijving basisaanbod ondersteuningsmogelijkheden Rekenen, lezen, spelling en Sociale veiligheid, de sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag.</p>
<p>Methode/ methodiek</p> <p>Signalering en monitoring</p> <p>Interventies en voorzieningen</p>	<p>SLO taal - leesdoelen, leerlingvolgsysteem Inzichtelijk (groep 1-2), Kleuterplein taal - lezen, Map fonemisch bewustzijn en Map begrijpend luisteren (groep 1-2), Lijn 3 (groep 3), Taal Actief en Nieuwsbegrip (groep 4 t/m 8).</p> <p>Goed lees-en spellingonderwijs in groepsverband aan de hand van effectieve groepsinstructie (EDI), rekening houdend met de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Er wordt extra ingezet op woordenschatonderwijs.</p> <p>Observaties tijdens de les, methodetoetsen, leerling observatie/volgsysteem. Leerkrachten vullen naar aanleiding van de leesles in de doelenplanner/themaplanner in welke leerlingen het lesdoel wel/niet behaald hebben en plannen effectieve interventies in.</p> <p>Klankgebaren Inoefenen, begeleide inoefening, verlengde instructie, aandacht voor verschillen in ondersteuningsbehoeften van de leerlingen Het kind wordt gevolgd in de groep. Onderwijs op groepsniveau passend bij de populatie en schoolambitie met effectief gebruik van de methode,</p>

Expertise	<p>het bieden van voldoende leertijd en differentiatie, het zo nodig herhalen van de klassikale instructie. Tijdens instructielessen is er naast aandacht voor het lesdoel, ook aandacht voor de herhaling en oefening van leesvaardigheden (Tutorlezen, zelf lezen). Tijdens de les observeren welke leerlingen lesdoel niet behaald hebben en registreren op de doelenplanner.</p> <p>Voor woordenschatonderwijs kunnen themawoorden mee naar huis gegeven worden om te oefenen.</p> <p>De leerkracht plant in de klas extra oefenmomenten om de woordenschat te oefenen met de anders-/meertalige leerlingen.</p> <p>Leerkracht, NT2 specialist, ib</p>
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	<p>SLO taal - leesdoelen, leerlingvolgsysteem Inzichtelijk (groep 1-2), Kleuterplein taal - lezen, Map fonemisch bewustzijn en Map begrijpend luisteren (groep 1-2), Lijn 3 (groep 3), Taal Actief en Nieuwsbegrip (groep 4 t/m 8).</p> <p>Goed lees-en spellingonderwijs in groepsverband aan de hand van effectieve groepsinstructie (EDI), rekening houdend met de ondersteuningsbehoefte van de leerling.</p> <p>Er wordt extra ingezet op woordenschatonderwijs.</p>
Signalering en monitoring	<p>Observaties tijdens de les, methodetoetsen, leerling observatie/volgsysteem.</p> <p>Leerkrachten vullen naar aanleiding van de leesles in de doelenplanner/themaplanner in welke leerlingen het lesdoel wel/niet behaald hebben en plannen effectieve interventies in.</p> <p>In samenspraak met de ib-er wordt een handelingsplan opgesteld en geëvalueerd tijdens de ondersteuningsperiode.</p>
Interventies en voorzieningen	<p>Klankgebaren Inoefenen, Begeleide inoefening, Verlengde instructie, Aandacht voor verschillen in ondersteuningsbehoeften van de leerlingen Het kind wordt gevolgd in de groep. Onderwijs op groepsniveau passend bij de populatie en schoolambitie met effectief gebruik van de methode, het bieden van voldoende leertijd en differentiatie, het zo nodig herhalen van de klassikale instructie. Tijdens instructielessen is er naast aandacht voor het lesdoel, ook aandacht voor de herhaling en oefening van leesvaardigheden (Tutorlezen, zelf lezen). Tijdens de les observeren welke leerlingen lesdoel niet behaald hebben en registreer dit op de doelenplanner.</p> <p>Voor woordenschatonderwijs kunnen themawoorden mee naar huis gegeven worden om te oefenen.</p> <p>De NT2 specialist heeft extra oefenmomenten met de leerling buiten de groep om de woordenschat te oefenen met de anders-/meertalige leerlingen.</p>
Expertise	Leerkracht, NT2 specialist, ib
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	<p>SLO taal - leesdoelen, leerlingvolgsysteem Inzichtelijk (groep 1-2), Kleuterplein taal - lezen, Map fonemisch bewustzijn en Map begrijpend</p>

Signalering en monitoring	<p>luisteren (groep 1-2), Lijn 3 (groep 3), Taal Actief en Nieuwsbegrip (groep 4 t/m 8). Er wordt extra ingezet op woordenschatonderwijs.</p> <p>Observaties tijdens de les, methodetoetsen, leerling observatie/volgsysteem.</p> <p>Leerkrachten vullen naar aanleiding van de leesles in de doelenplanner/themaplanner in welke leerlingen het lesdoel wel/niet behaald hebben en plannen effectieve interventies in.</p>
Interventies en voorzieningen	<p>De NT2 specialist stemt advies en interventies af met experts op gebied van NT2.</p>
Expertise	<p>Binnen Leiden zijn er het expertisecentrum van de ITK's en de Vliegende Brigade die wij kunnen vragen voor advies en consultatie.</p>

Ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen met fysieke of motorische problemen	
Aanvullende documentatie:	
ON 1	<p>Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep</p> <p>Zie beschrijving basisaanbod ondersteuningsmogelijkheden Rekenen, lezen, spelling en Sociale veiligheid, de sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag.</p>
	<p>Zorgen voor een overzichtelijke indeling van de klas, duidelijke looproutes, etc.</p>
ON 2	<p>Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep</p>
Methode/ methodiek	<p>Schrijfmethode Klinkers.</p>
Signalering en monitoring	<p>Observaties Kleuter In Beeld (groep 1-2), groeps- en leerling besprekingen.</p>
Interventies en voorzieningen	<p>Schrijfpatronen Inoefenen, begeleide inoefening, verlengde instructie, aandacht voor verschillen in ondersteuningsbehoeften van de leerlingen</p> <p>Het kind wordt gevolgd in de groep. Tijdens instructielessen is er naast aandacht voor het lesdoel, ook aandacht voor de herhaling en oefening van schrijfvaardigheden. Tijdens de les observeren welke leerlingen lesdoel niet behaald hebben en registreer dit op de doelenplanner.</p>
Expertise	<p>Leerkracht, ib</p>
ON 3	<p>Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep</p>

Methode/ methodiek	Voor groep 1-2 wordt Schrijfdans in groepjes aangeboden. Indien er op dit gebied extra ondersteuning nodig is, zal er eerst intern gekeken worden wat er geboden kan worden. Een enkele leerling lukt het niet om het verbonden schrift te leren schrijven. In zo'n geval kan vanuit dezelfde schrijfmethode gekozen worden voor de lijn blokschrift. Wanneer duidelijk is, dat een leerling motorisch gezien te beperkt wordt in het schrijven kan gestart worden met een typecursus.
Signalering en monitoring	<ul style="list-style-type: none"> • Vanaf de geboorte lichamelijke beperking in dat geval wordt het gemeld via de ouders • Observaties door leerkracht (Kleuter In Beeld, groep 1-2). Bij jonge kinderen kan een beroep gedaan worden op Integrale Vroeghulp en/of een oproep voor een consult bij de Jeugdarts (kinderen van 7- en 10-jarigen). • Screening door de fysiotherapeut en/of ergotherapeut. • Signaleringslijsten
Interventies en voorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> • Een fysiotherapeut die het kind al begeleidt kan adviezen en tips geven om met het kind om te gaan op school. • Aanpassing binnen het schrijfonderwijs/ compenserende materialen ICT. Een ergotherapeut kan hierin adviseren. • Aangepast meubilair, motorisch ondersteunende materialen, aanpassingen in de ruimte. De ergotherapeut kan hierin adviseren. • Aanpassingen binnen de gymlessen zodat het kind zich al bewegend kan ontwikkelen op motorisch en sociaal-emotioneel gebied in overeenstemming met zijn mogelijkheden.
Expertise	Een specialist bewegingsonderwijs en/ of een ergotherapeut van de Ambulante Educatieve Dienst (AED/SO cluster 3) kan hierin adviseren.
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	Alle specialistische ondersteuning worden door externen, buiten school uitgevoerd.
Signalering en monitoring	
Interventies en voorzieningen	
Expertise	Binnen PPO Leiden zijn expertteams die wij kunnen vragen voor advies en consultatie.

Ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen met een visuele functiebeperking

Aanvullende documentatie:

ON 1

Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep

	Zie beschrijving basisaanbod ondersteuningsmogelijkheden Rekenen, lezen, spelling en Sociale veiligheid, de sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag.
	Overzichtelijk inrichting van de klas Aanpassingen
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	
Signalering en monitoring	<ul style="list-style-type: none"> • Vanaf de geboorte visuele beperking in dat geval wordt het gemeld via de ouders • Observaties door leerkracht (Inzichtelijk, groep 1-2). Bij jonge kinderen kan een beroep gedaan worden op Integrale Vroeghulp en de oproepen van schoolarts van kinderen van 7- en 10-jarigen. • Screening door Visio. • Signaleringslijsten
Interventies en voorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> • Klankgebaren (gr3 vanuit Lijn 3) • Extra verbale instructie waar nodig • Gebruik maken van uitvergroet lesmateriaal • Auditieve ondersteuning o.a door gebruik te maken van specifieke software, waaronder Alinea-online.
Expertise	Leerkracht, ib-er
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep
Methode/ methodiek	
Signalering en monitoring	<ul style="list-style-type: none"> • Vanaf de geboorte visuele beperking in dat geval wordt het gemeld via de ouders • Observaties door leerkracht Kleuter In Beeld, groep 1-2). Bij jonge kinderen kan een beroep gedaan worden op Integrale Vroeghulp en de screening door de schoolarts (kinderen van 5- en 10-jarigen). • Screening door Visio. • Signaleringslijsten
Interventies en voorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> • Begeleiding van de leerlingen naar weerbaarheid en een reëel en positief zelfbeeld. • Een ambulante begeleider SO1 die het kind al begeleidt kan adviezen en tips geven om met het kind om te gaan op school en welke aanpassingen/ondersteuning er nodig is. • Aanpassing binnen het schrijfonderwijs/ compenserende materialen ICT. Een ambulante begeleider SO1 kan hierin adviseren.

Expertise	<ul style="list-style-type: none"> • Aangepast meubilair, visueel ondersteunende materialen, aanpassingen in de ruimte. Een ambulante begeleider vanuit SO cluster 1 kan hierin adviseren. • Aanpassingen binnen de gymlessen zodat het kind zich al bewegend kan ontwikkelen op motorisch en sociaal-emotioneel gebied in overeenstemming met zijn mogelijkheden. <p>Ambulant begeleider SO1</p>
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	Alle specialistische ondersteuning worden door externen, buiten school uitgevoerd.
Signalering en monitoring	
Interventies en voorzieningen	
Expertise	Wij kunnen gebruik maken van de externe expertise van diverse instanties zoals Visio voor consultatie en advies.

Ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen met medische problemen Aanvullende documentatie: Medicijnprotocol, Protocol medische handelingen	
ON 1	Basisaanbod door de leerkracht aan de hele groep
	Alle basishandelingen die door een leerkracht verricht kunnen worden; <ul style="list-style-type: none"> - Incidentele handelingen, b.v. pleister plakken etc. - Het gaat om kinderen zonder medisch dossier bekend op school
ON 2	Extra ondersteuning door de leerkracht in de groep
Methode/ methodiek	Handelingen voor kinderen met een medisch dossier die de leerkracht zelf doet; <ul style="list-style-type: none"> - Herinneren van inname medicatie - Incidentele inname van medicatie met toestemming van ouders
Signalering en monitoring	Van deze kinderen is er een medicijnprotocol aanwezig. De BHV-er is betrokken voor een risico inventarisatie en advies.
Interventies en voorzieningen	Wij zijn voorzichtig met omgang met medicatie en we zijn daar niet voor opgeleid en hebben ook geen expertise op dat gebied binnen de school.
Expertise	Leerkracht, ouders, ib-er, BHV-er
ON 3	Specifieke ondersteuning in de groep en buiten de groep

Methode/ methodiek	Handelingen voor kinderen met een medisch dossier die de leerkracht zelf doet; - Herinneren van inname medicatie - Incidentele inname van medicatie met toestemming van ouders
Signalering en monitoring	Van deze kinderen is er een medicijnprotocol aanwezig. De BHV-er is betrokken voor een risico inventarisatie en advies. IB-er is op de hoogte.
Interventies en voorzieningen	Wij zijn voorzichtig met omgang met medicatie en we zijn daar niet voor opgeleid en hebben ook geen expertise op dat gebied binnen de school. Gelet op de aard van de medicatie is de ouder of medicus degene die de medicatie versterkt of medische handeling verricht.
Expertise	Leerkracht, ib-er, BHV-er ouders, medicus.
ON 4	Extra ondersteuning en aangepaste doelen in of buiten de groep
Methode/ methodiek	Aanvulling op het bestaand medicijnprotocol.
Signalering en monitoring	Afstemming tussen school, ouders en medici.
Interventies en voorzieningen	Wij hebben geen bijzondere voorzieningen. In overleg met externen en ouders kunnen er eventueel spullen worden geleend of aangeschaft. Voorwaarde is, dat deze middelen passend zijn in een reguliere groepssetting.
Expertise	Leerkracht, ib-er, BHV-er ouders, medicus.

Grenzen aan de ondersteuning

Wij doen ons best om zoveel mogelijk onderwijs en ondersteuning op maat te bieden. Desondanks zijn er grenzen aan de ondersteuning die wij kinderen op onze school kunnen bieden. Doorgaans gaat het hierbij om leerlingen die door hun onderwijsbehoefte aangewezen zijn op onderwijs in kleine klassen of in de lessen dagelijks individuele begeleiding nodig hebben.

We kijken naar ieder individueel kind. Per leerling en per situatie wordt zorgvuldig gekeken of de school een passende onderwijsplek kan bieden. De volgende factoren kunnen de grenzen aan de ondersteuning van de school bepalen:

- Veiligheid
Kinderen met ernstige gedragsproblemen: kinderen die de grenzen dermate overschrijden, waarbij de veiligheid van kinderen en personeel in het geding is. Bij ernstig grensoverschrijdend gedrag gaat de groep vóór het individuele kind. In deze gevallen

worden met ouders, school en PPO time-out-afspraken gemaakt ter bescherming van het onderwijsproces, de groep en de leerling.

- **Medische en/of fysieke ontwikkeling**
Bij aanmelding en of ontwikkeling op medisch gebied gaat school in overleg met de ouders om te kijken of ons onderwijs en het schoolgebouw voldoende toegerust is. Elk kind moet zindelijk zijn, tenzij er sprake is van een gediagnostiseerde beperking. In het laatste geval overleggen we met ouders over de mogelijkheden. Wanneer leerlingen in verhouding meer behoefte hebben aan een aanpak waar niet het onderwijs, maar de aanpak van gedrag of gezondheid voorop staat, kan een andere onderwijsplek meer passend zijn voor de leerling.
- **Welbevinden van de leerling**
Indien leerlingen niet voldoende kunnen profiteren van het onderwijsaanbod, kan het welbevinden van de leerling in het geding komen. Ook kan de zelfredzaamheid tekort schieten om veilig tot leren te komen in een groep van 25-30 leerlingen.
In een groep is voortdurende individuele begeleiding niet mogelijk. Het is daarom belangrijk dat de leerling zelfstandig kan functioneren. Wanneer het kind langdurig (langer dan een schooljaar) stagnatie en/of achteruitgang laat zien in zijn/haar eigen ontwikkeling wordt er gezocht naar een passendere onderwijsplek.
- **Vertrouwensband school en thuis**
In sommige gevallen kan de vertrouwensband tussen school en thuis, na meerdere herstellingspogingen, dusdanig verstoord zijn, dat dit de ontwikkeling van het kind in de weg zit en het kind beter tot zijn/haar recht komt op een andere school.

Als een leerling meer of andere ondersteuning nodig heeft dan onze school kan bieden, dan wordt er samen met ouders gezocht naar een passende plek op een andere reguliere school of school voor speciaal onderwijs. Het samenwerkingsverband PPO Regio Leiden ondersteunt indien nodig bij het vinden van een passende school die de juiste ondersteuning kan bieden.

Het hoorrecht van leerlingen

Het hoorrecht voor leerlingen in het passend onderwijs houdt in dat leerlingen vanaf 1 augustus 2025 het wettelijke recht hebben om hun mening te geven over hun Ontwikkelingsperspectief (OPP) en het bijbehorende ondersteuningsaanbod. Dit betekent dat scholen verplicht zijn om leerlingen, ongeacht hun leeftijd of beperking, hierover te betrekken bij de opstelling en evaluatie van het OPP. Het hoorrecht is echter geen instemmingsrecht; de school behoudt de eindbeslissing, maar moet de input van de leerling wel serieus meewegen en vastleggen in het OPP.

Wat is het hoorrecht?

- Het is het recht van een leerling om gehoord te worden en zijn of haar mening te geven over zaken die hem of haar aangaan.
- Dit recht geldt voor alle onderdelen van het OPP, zoals de doelen, de aanpak en de ondersteuning die de leerling krijgt.
- Het is geen instemmingsrecht; de leerling bepaalt niet alleen het OPP, maar zijn of haar mening wordt wel serieus meegenomen in de besluitvorming.

Hoe werkt het?

- De school moet de leerling de gelegenheid geven om zijn mening te geven over het OPP en de ondersteuning.
- Het gesprek over het hoorrecht moet worden aangepast aan de leeftijd, rijpheid en mogelijkheden van de leerling.
- De input van de leerling moet worden vastgelegd in het OPP en de school moet uitleggen hoe de inbreng is meegenomen in de beslissingen.
- De school mag zelf bepalen hoe het hoorrecht concreet vormgegeven wordt, maar moet hierin wel ondersteuning bieden als een leerling hulp nodig heeft.

Waarom is dit belangrijk?

- Het versterkt de positie van leerlingen in het passend onderwijs.
- Het helpt om het onderwijs beter af te stemmen op wat een leerling echt nodig heeft.
- Het bevordert de participatie van leerlingen in hun eigen leerproces.

Ambities

Wij zijn een dynamische school. Op onderwijskundig- en op organisatorisch gebied blijven wij ons ontwikkelen. We kijken naar de ontwikkelingen om ons heen: op andere scholen in de buurt, in Nederland maar ook naar de onderwijsontwikkelingen wereldwijd. Wat past er bij ons en waar voelen wij ons prettig bij?

Voor de komende vier jaar hebben wij een aantal ambities:

We hanteren ambities t.a.v. onderwijs, communicatie en personeel die mede vloeien uit de visie van de Lorentzschool. Daarnaast zijn er onderwerpen die terug te voeren zijn op onderwijsontwikkelingen en de toekomstige koers van de Lorentzschool.

Onze ambities zijn verwoord in ons nieuwe schoolplan 2025-2026 t/m 2028-2029.

In het kort zijn onze ambities:

*** Verdraaid goed onderwijs:**

- een fijne en veilige school zijn
- onderwijs dat werkt (wetenschappelijk onderbouwd)
- kansen voor iedereen

*** Samen groeien:**

- met en van elkaar leren
- een professionele cultuur

*** Werk- en leerplezier:**

- talenten benutten
- plezier in leren én werken
- samenwerken met externe partners

*** Schooleigen thema's:**

- de balans tussen "gewoon" en digitaal leren
- veilig online gedrag
- extra aandacht voor fijne motoriek
- rijke leeromgeving van groep 1-2

A. De onderwijskundige doelen

We willen ons onderwijs verder afstemmen op de onderwijsbehoeften van onze populatie, het didactisch handelen versterken en daar meer gezamenlijke planmatigheid in aanbrengen. We maken dit zichtbaar in het betrekken van de leerlingen bij het onderwijs, de toepassing van activerende werkvormen en moderne vakdidactiek. We hebben hoge verwachtingen ten aanzien van wat onze leerlingen kunnen. We stellen hoge doelen, die we samen willen verwezenlijken. In het onderwijsaanbod zijn we de gebruikte methodes en methodieken aan het herijken en vernieuwen.

B. De brede blik binnen het onderwijs

Voor kinderen is de school meer dan een plek om te leren lezen en rekenen. Zij krijgen binnen onze school ook persoonlijke vorming.

Onderwijs willen we steeds meer vormgeven vanuit grotere, betekenisvolle gehelen waardoor de samenhang tussen wát je hebt geleerd en het kunnen toepassen ervan concreter wordt voor leerlingen. Door bijvoorbeeld leesonderwijs te geven met de wereld als samenhang, creëer je één betekenisvol geheel voor leerlingen.

Het onderzoekend leren waarmee leerlingen antwoorden zoeken op hun vragen, krijgt een zichtbare plaats in ons onderwijs doordat we binnen projecten samenwerken met Rijksmuseum Boerhaave (en hun wetenschapslab), met TechnoLab en werkvormen als gastlessen en werkbezoeken.

Daarmee geven wij de kinderen ervaringen mee om de wereld om hen heen beter te begrijpen. Vanuit de creatieve vakgebieden proberen we aan te sluiten bij de projecten en krijgen leerlingen ruimte om vanuit creatief denken en creativiteit bij te dragen. Ook hierin werken we samen met bijvoorbeeld Rijksmuseum Boerhaave.

De naam van onze school is Lorentzschool. Hendrik Lorentz was een van de grootste natuurkundigen en winnaar van de Nobelprijs voor Natuurkunde in 1902. Dat was vanwege zijn onderzoek naar magnetisme. Lorentz is een bron van inspiratie voor de wetenschap. Tegelijkertijd beseffen we dat wetenschap bijna niet kan bestaan zonder kunst.

C. Passend onderwijs voor ieder kind

De Lorentzschool is in 2023 gestart met een herijking van de zorgstructuur, omdat we merken, dat we nóg duidelijker en transparanter willen en kunnen zijn.

We willen werken vanuit de ondersteuningsbehoefte van kinderen, en hierin duidelijk zijn in wat we wel en wat we niet kunnen bieden. We bieden de basisondersteuning zoals afgesproken binnen het samenwerkingsverband Passend Onderwijs. We werken handelingsgericht werken volgens de handelingsgerichte werkwijze rondom Passend Onderwijs die beschreven is in het School OndersteuningsProfiel (SOP) met daarbinnen de te volgen ondersteuningsroute en de externe partijen die betrokken kunnen zijn bij alle zorg zoals jeugdgezondheidszorg en de ambulante educatieve dienst.

D. Communicatie tussen school en ouders

We kunnen uitsluitend het beste onderwijs aan een kind bieden als de samenwerking met ouders optimaal is. Dit betekent dat wij ouders goed en tijdig moeten betrekken bij de ontwikkeling van hun kind, maar ook bij de stappen die we binnen ons onderwijs kunnen nemen.

Het versterken van educatief partnerschap is voor ons een belangrijke ambitie waar we aan werken. Verder willen we de leerlingen meer betrekken bij de doelen voor de eigen ontwikkeling, bijvoorbeeld in de vorm van leerling contacten bij de kennismakingsgesprekken.